

FOH NE ARAGVAKA NE MOU SE COVID-19

Foh ne Aragvaka – Faksor'āk la figalelei ma a'sok 'amnāk he his 'i, se ta ho'ag mahat ne la sok se ta kaunohogat ne kqinagat 'e av noanoa te'is.

Te' ne kaunohoag ma kqinag tūtū ne la hāipōag ma ho'ag mah te'is, iā te noanoa paut 'e laloag ne av he te'is. Faksor'āk la figalelei ma a'hāe'āk ne iā tē pumuet la 'is tūtū 'atakoa la kel'āk 'os huag māeav hanisi le'et se le'et, ma hāimata'uāg 'is 'e te' ne ava.

Foh te'is a'fumu'āk vahia, ma a'mah'āk vāh, hūn se tohige te 'on hāke, ati' se ta kqinag 'elet la a'u'ua. Te' ne foh 'i nā ma a'mah'āk ofrau se te' ne kqinag famör tūtū 'atakoa, 'e hanua ma rotu tape'ma. 'On fūaga, 'os hāikqinagaga 'e av ne a'sokoa garue ne aragvaka 'e 'os ag fak hanua ma rotu kop la jen.

Rogrog te'is 'amnāk'āk la hāisoag se te' ne famör tūtū 'atakoa ne mou se Pasefiāk tē 'e laloag ne av noanoa te'is. Figalelei ma a'sokoa fas'āk tēet ne nāam 'e majat ne mou se matā' ne mūr 'on famori - Ministry of Health 'e rēko COVID-19, tohige te 'on hāke 'e hanhapat ne mou se aragvaka. 'On fūaga, **kat 'es ra ta so'ot va'ön'āk hoi'āk hūn se aragvaka**, se avat ne sāj'āk hoi'āk ma a'vavhiān la a'sokoe.

'ON FŪAGA SE TE' NE FAMÖR 'ATAKOA NE MOU SE PASEFIĀK TA:

- Te' ne 'os ag fak hanua ma rotu ne a'sok a'fuamamau 'e av ne aragvaka sokoe, kal pō 'e ra la a'sok hoi'āk 'e laloag ne Niu Siragi, 'e rēko 'is hele'uas 'e mah ne fohot ne vāeaf se tohige te 'on hāke, ka 'is pō se'ma la hāifāegag 'e ta sal hoi'akit.
- Foh te'is kat sāj'āk ra, ma ha' vāh la 'op'āk famör ne a'sok ta kato'agat ne ta tūnā' ti'ut. Fak se fāmuag ne ala, susun ne for ta, ne rot ne ala, ne ta so'ot hūn se' aragvaka ne a'sok 'e laloag ne ta rīt ne 'e sisi tape'ma.
- Foh te'is nā tatau ma ofrau se te' ne famör tūtū 'atakoa ne pāreafua, 'inea ne tes te av hes ta aragvak ta sokoe ma ūtūt ne famör ta a'u'uae, ne hūn ne 'on al ta tape'ma.

GARUE NE MOU SE TA ARAGVAKAT

- Faksor'āk se' te' ne Gagaj Fekau ma ö'ö' ne puer se te' ne rot tūtū 'atakoa, kqinaga ma kaumane'aga ma hūn pau heta se iris ne pāreafua, 'is kop la noh a'faj ma tūpir se foh te'is ne nā sin 'e rēko COVID-19 'e laloag ne Niu Siragi ne hele' vahia 'e tohige te 'on hāke.
- 'Äe kop la he' la hāifāegag ma ta le'et ne ma 'on puk ne aier'ākiget 'e matanitū ta la pō la āf'ākia for ta, la iris tae la a'sokoa garue te'is se fāmuag ma susun, ne hoa'hoa' ne for te'is 'e Niu Siragi.
- Kaunohoga ne tupua' famori ne mou se pure'aga ha' ma kat sāj'āk ra la fām 'oris ala, ne susunua for ta, ne hot'ākia ma hoa'kia for ta 'e ūt nāag ala. Iris kop la hāifāegag mumua ma ta le'et ne ma 'on puk ne aier'ākiget 'e matanitū ta la pō la āf'ākia for ta, ma iris tae la a'sokoa garue te'is.

NŌNŌ KA PĀ 'INEA NE SĀKIOR ROGROGO SE MUA

He' se majat ne mou se aragvaka 'e www.fdanz.co.nz

Sākior se' majat ne mou se matā' ne mūr 'on famori (Ministry of Health) 'e www.health.govt.nz

Sākior se' majat ne mou se matā' ne famör ne Pasefiāk ta (Ministry for Pacific Peoples) 'e www.mpp.govt.nz

Sākior tape'ma se COVID-19 www.covid19.govt.nz

FOH NE ARAGVAKA NE MOU SE COVID-19

- Gagaj puret ne aier'āk la fāmua ne susunua for ta kop la a'potsusun mij garue te' ma rak'āk se 'āea ta sal he his ne la a'vavhiān garue te'is. 'E av ma'oi la noanoa la sok 'amnāk te'. Kaunohoga la pō se'ma la re a'hāe se sal he his e:
 - A'sok garue ne aragvak te'is 'e avat ne foh ne tohige te on hāke a'jeamjema. Ka se mao'āk 'is kat 'inea 'e ra ne av hes ta foh te'is la jene.
 - Gagaj puret ne aier'āk la āf'ākia for ta pō pau la haisok'ākiag'āk ta te sikiag malut ne leum 'e pot fo'ou 'e 'on 'ihete la pō la kel 'e av 'eseat ma ne ös la āf'ākia for ta. Hoi'āk, pō pau la sik mal la kel fakmür se malu tape'ma.
 - Susun ne for ta ma fāmuag ne rāh ta, pō se'ma la a'sok 'e ta av hoi'akit.
 - Rot ne ala ma ag fak hanua, ag'esea la pō la a'sok 'e avat ne foho a'jeamjema ma aier'āk la famori la pō la tājūnā' ma 'op a'fuamamau hoi'āk.

AVAT NE AIER'ĀK LA KEL SE FOR 'ON FAMÖR AL TA

- For ta kat se'minte āf'āk ra, ka ma 'on av het la aier'āk la nā se kaunohogat ne noh ag'esea ma famorit ne päreaf, la iris la la' se' rī nāag alat ne tak'ākia for ta la kel fakmür sin.
- Ka se' te'ne kajanag ma kaumane'ag tūtū 'atakoa ne tore, ne 'eagke'ea noh 'e laloag ne kaunohogat ne aragvak te'is sokoe, iris kat aier'āk ra ma sa'i'āk ra la kel se for ta 'e rī naag alat ne tak'ākia.
- Kel fakmür se' for ta kop la a'sok 'e rī nāag al ta ma gagajat ne puer ma aier'āk la āf'ākia for te'is. Iā kop la ma 'on puk ne aier'ākiget 'e matanitū la af'āk e laloag ne pure'agat ne iā garue sin.
- For ta kat sa'i'āk ra la hot'āk 'e rī nāag al ta se ta le'et la kel ne hot se ta üt hoi'akit.

NŌNŌ KA PĀ 'INEA NE SĀKIOR ROGROGO SE MUĀ

He' se majat ne mou se aragvaka 'e www.fdanz.co.nz

Sākiar se' majat ne mou se matā' ne māūr 'on famori (Ministry of Health) 'e www.health.govt.nz

Sākiar se' majat ne mou se matā' ne famör ne Pasefiāk ta (Ministry for Pacific Peoples) 'e www.mpp.govt.nz

Sākiar tape'ma se COVID-19 www.covid19.govt.nz